ร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและ
การเคลื่อนย้ายสารมลพิษ พ.ศ. ....

(นางรัดเกล้า อินทวงศ์ สุวรรณคีรี กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

เหตุผล

โดยที่การพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้มีการใช้สารเคมีในการผลิตทางอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตลอดเวลา พื้นที่หลายแห่งจึงกลายเป็นแหล่งกำเนิดและแหล่งรองรับสารมลพิษ ทั้งในรูปของมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย มลพิษในดิน และของเสียอันตรายอื่น ๆ ปัญหาดังกล่าวได้มีความรุนแรงและส่งผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพของมนุษย์ สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และก่อความเสียหายอย่างกว้างขวางต่อสังคม เศรษฐกิจ ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศโดยรวม กฎหมายและกลไกการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยังคงเน้นการใช้มาตรการกำกับและควบคุมที่ปลายทางเป็นหลัก การตรากฎหมายเพื่อพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ จึงเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลสารมลพิษและสารเคมีที่ครอบคลุมและเป็นระบบอันจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและความเข้มแข็งแก่หน่วยงานของรัฐในการประเมินสถานการณ์ปัญหามลพิษได้อย่างถูกต้อง มีข้อมูลที่ดีเพื่อประกอบการวางแผนการป้องกันสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และสามารถจัดการปัญหาตั้งแต่ต้นทางได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรการดังกล่าวยังจะช่วยให้ภาคเอกชนสามารถตรวจสอบระบบและกระบวนการผลิตของตนให้รัดกุม ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกิจการและการแข่งขันทางการค้าในระยะยาว อีกทั้งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการลดความเสี่ยงภัยจากสารมลพิษและสารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อม ตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และเป็นไปตามหลักการของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ๒๑ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่หมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น

“สารมลพิษ” หมายความว่า ธาตุหรือสารประกอบที่เมื่อถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษหรือมีอยู่ในสิ่งแวดล้อม อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศได้

“บัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมี” หมายความว่า บัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีที่อาจทำให้เกิดอันตรายหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม และ

ให้หมายความรวมถึงสารมลพิษและสารเคมีตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม

“ชื่อเฉพาะของสารเคมี” หมายความว่า ชื่อทางวิทยาศาสตร์ ชื่อสามัญ หรือรหัสสารเคมี (CAS Number) ที่กำหนดโดยสมาคมเคมีแห่งสหรัฐอเมริกา

“ชื่อกลุ่มสารเคมี” หมายความว่า ชื่อของกลุ่มสารเคมีซึ่งมีคุณสมบัติทางฟิสิกส์เคมี พิษวิทยา หรือพิษวิทยาสิ่งแวดล้อม และมีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ หรือก่ออันตรายต่อระบบนิเวศ หรือมีคุณสมบัติและมีผลกระทบที่คล้ายคลึงกัน

“แหล่งกำเนิดมลพิษ” หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของสารมลพิษและสารเคมี

“รายงาน” หมายความว่า การเสนอข้อมูลชนิดและปริมาณการผลิต การมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม และการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีจากแต่ละแหล่งกำเนิด และข้อมูลการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอนตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงาน

“สารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน” หมายความว่า สารมลพิษที่มาจากแหล่งกำเนิดที่อยู่กระจัดกระจายเคลื่อนที่ได้ หรือแหล่งกำเนิดอื่นใด ซึ่งต้องจัดให้มีการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษตามหมวด ๓

“การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า การปล่อยสารมลพิษหรือสารเคมีจากแหล่งกำเนิดมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมหรือตัวกลางทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีลักษณะที่เกิดขึ้นประจำหรือไม่ประจำ ไม่ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

“ตัวกลางทางสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า อากาศ ดิน น้ำผิวดิน หรือน้ำใต้ดิน ซึ่งรองรับสารมลพิษหรือสารเคมีที่มีการปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

“การเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมี” หมายความว่า การเคลื่อนย้ายของเสียหรือน้ำเสียที่มีสารมลพิษหรือสารเคมีที่กำหนดในบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีออกนอกเขตพื้นที่แหล่งกำเนิดมลพิษ

“ผลิต” หมายความว่า ทำ สร้าง เพาะ ปลูก ปรุง ผสม ประกอบ แปรสภาพ ปรุงแต่ง แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ และให้หมายความรวมถึงการประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นด้วย

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำผ่านราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า ส่งหรือดำเนินการเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

“มีไว้ในครอบครอง” หมายความว่า การมีไว้ในครอบครองไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่นและไม่ว่าจะเป็นการมีไว้เพื่อขาย เพื่อขนส่ง เพื่อใช้ หรือเพื่อประการอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการรับฝากและการมีไว้ในความครอบครองโดยมิได้ใช้ประโยชน์ด้วย

"ความลับทางการค้า" หมายความว่า ข้อมูลการค้าซึ่งยังไม่รู้จักกันโดยทั่วไป หรือยังเข้าถึงไม่ได้ในหมู่บุคคลซึ่งโดยปกติแล้วต้องเกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าว โดยเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากการเป็นความลับและเป็นข้อมูลที่ผู้ควบคุมความลับทางการค้าได้ใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อรักษาไว้เป็นความลับแต่ไม่หมายความรวมถึงปริมาณการปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมี

"หน่วยงานภาครัฐ" หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

"หน่วยงานที่กำกับดูแล" หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมหรือกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษ ทั้งนี้ รายชื่อหน่วยงานที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า

(๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๓) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งสำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

"องค์กรภาคประชาสังคม" หมายความว่า องค์กรที่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่มีภารกิจหลักด้านสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือกลุ่มพลเมือง กลุ่มชุมชน หรือองค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นนิติบุคคล แต่มีผลงานด้านสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอย่างต่อเนื่องเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยมิได้มุ่งแสวงหากำไร

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์เคมีหรือวิศวกรรมเคมี ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม ด้านอาชีวเวชศาสตร์หรือเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม หรือด้านกฎหมาย ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) กรรมการผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม จำนวนสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีการดำเนินงานด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม หรือด้านการคุ้มครองอนามัยสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่าแปดปี โดยกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์เคมีหรือวิศวกรรมเคมี ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม ด้านอาชีวเวชศาสตร์หรือเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม หรือด้านกฎหมาย ซึ่งมาจากการเลือกกันเอง

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมควบคุมมลพิษจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ การแต่งตั้งและการเลือกกรรมการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) ให้คำนึงถึงความรู้ความเชี่ยวชาญให้ครบถ้วนทุกด้าน

การเลือกกรรมการตามมาตรา ๕ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๘) ไม่เคยเป็นผู้ถูกลงมติให้ออกตามมาตรา ๙ (๓)

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศและหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติงานที่กรมควบคุมมลพิษเสนอเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล การจัดทำฐานข้อมูล วิธีการตรวจทานความถูกต้องของข้อมูล การประกันคุณภาพและการควบคุมคุณภาพของระบบการจัดการฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

(๔) พิจารณาวินิจฉัยคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรา ๒๐

(๕) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการและดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การแต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ หรือผู้เชี่ยวชาญตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำตามความจำเป็น และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วให้ยุบเลิก

มาตรา ๑๒ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคำสั่งทางปกครองและคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การทำคำสั่งทางปกครอง และการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๒
การรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจออกประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) บัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมี รวมทั้งเกณฑ์ปริมาณการผลิต การมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม หรือการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีแต่ละรายการที่ต้องมีการรายงาน

(๒) ประเภทและขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องเป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๖

(๓) บริเวณพื้นที่ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามความพร้อมและความเหมาะสมของพื้นที่

(๔) รายชื่อหน่วยงานที่กำกับดูแล

(๕) หลักเกณฑ์และวิธีการวิเคราะห์ คำนวณ และประเมินปริมาณสารมลพิษที่ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมหรือเคลื่อนย้าย และแบบที่ใช้ในการจัดทำรายงาน รวมทั้งวิธีการตรวจวัดการปล่อยสารมลพิษ

(๖) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเผยแพร่ข้อมูลการมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม และการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีให้สาธารณชนรับทราบ

(๗) เรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้กรมควบคุมมลพิษจัดให้มีการทบทวนประกาศตามวรรคหนึ่งทุกรอบระยะเวลาห้าปีหรือในกรณีที่มีความจำเป็นจะดำเนินการให้เร็วกว่านั้นก็ได้ และเสนอผลการทบทวนพร้อมทั้งความเห็นต่อรัฐมนตรี

หากรัฐมนตรีพิจารณาผลการทบทวนแล้วเห็นว่าจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศดังกล่าว ให้รัฐมนตรีเสนอผลการทบทวนพร้อมความเห็นในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกประกาศนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๔ การกำหนดบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมี รวมทั้งเกณฑ์ปริมาณการผลิต การมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม และการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมี ตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้พิจารณาและคำนึงถึงแนวทางการจัดการสารเคมีระหว่างประเทศเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ด้านการผลิต การใช้ และการเก็บรักษาสารเคมี รวมทั้งคุณสมบัติความเป็นอันตรายและโอกาสที่สารเคมีนั้นจะแพร่กระจาย หรือรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อมและปัจจัยอื่น ๆ อย่างรอบคอบเพียงพอเพื่อป้องกันอันตรายใด ๆ ต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น และให้คำนึงถึงสิทธิของประชาชนในการดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาด และปลอดภัยต่อสุขภาพด้วย

สารมลพิษและสารเคมีที่จะกำหนดในบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๑๓ (๑) ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสารก่อมะเร็ง
(๒) เป็นสารก่อการกลายพันธุ์
(๓) เป็นสารที่มีพิษต่อระบบสืบพันธุ์
(๔) เป็นสารที่มีพิษเรื้อรัง
(๕) เป็นสารที่ก่อให้เกิดอาการระคายเคือง
(๖) เป็นสารที่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ
(๗) เป็นสารที่ทำลายชั้นโอโซน
(๘) เป็นสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
(๙) เป็นสารอื่นที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๕ ก่อนการจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศที่ออกตามมาตรา ๑๓ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ

ให้รัฐมนตรีและคณะกรรมการนำข้อมูลที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งมาพิจารณา เพื่อประกอบการดำเนินการ พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงและเหตุผลในการพิจารณาในแต่ละประเด็น และเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่านระบบเทคโนโลยีสนเทศของหน่วยงาน

การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศที่ออกตามมาตรา ๑๓ (๗) ด้วย หากเป็นกรณีการออกประกาศในเรื่องที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

มาตรา ๑๖ ผู้ผลิต มีไว้ในครอบครอง ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม หรือเคลื่อนย้ายซึ่งสารมลพิษ สารเคมีที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมี ตามปริมาณที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ (๑) และประกอบกิจการตามประเภทและขนาดที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ (๒) เป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๖ ต้องรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณการผลิต การมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม และการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีของแต่ละแหล่งกำเนิดมลพิษตามบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ (๑) ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลและให้หน่วยงานที่กำกับดูแลมีหน้าที่รวบรวมตรวจสอบและรายงานต่อกรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๒๙

การจัดทำรายงานและการวิเคราะห์ คำนวณ หรือประเมินปริมาณสารมลพิษและสารเคมีที่ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด ตามมาตรา ๑๓ (๕)

การรายงานต้องทำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยให้รายงานตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๖ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลไม่จัดส่งรายงาน หรือจัดส่งรายงานตามมาตรา ๑๗ ที่มีข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลนั้นจัดส่งรายงาน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในรายงาน หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในสามสิบวันนับแต่วันวันที่ได้รับคำสั่ง

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๖ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐไม่จัดส่งรายงาน หรือจัดส่งรายงานตามมาตรา ๑๗ ที่มีข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐนั้นจัดส่งรายงาน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในรายงาน หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่อาจจัดส่งรายงาน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในรายงาน หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหนังสือขอขยายระยะเวลาดำเนินการต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งระบุเหตุผลและระยะเวลาที่ประสงค์จะขอขยาย

หน่วยงานที่กำกับดูแลมีอำนาจขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๖ รายใดไม่ประสงค์ให้มีการเปิดเผยชื่อเฉพาะของสารเคมี หรือปริมาณการมีไว้ในครอบครองของตน เนื่องจากเป็นข้อมูลซึ่งเป็นความลับทางการค้า ให้แจ้งคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยทำเป็นหนังสือถึงคณะกรรมการพร้อมคำชี้แจงและเหตุผลที่ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลนั้นได้ ในกรณีดังกล่าวให้ผู้คัดค้านมีภาระต้องพิสูจน์ตามเหตุผลที่กล่าวอ้าง

ในระหว่างการพิจารณาคำคัดค้านนั้น ให้ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลที่แจ้งคำคัดค้านตามวรรคหนึ่งยังคงมีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลสารมลพิษและสารเคมีตามมาตรา ๑๗ แต่ในการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน ให้กรมควบคุมมลพิษเผยแพร่ชื่อกลุ่มสารเคมีแทนชื่อเฉพาะของสารเคมีดังกล่าว

มาตรา ๒๑ เมื่อมีการเสนอคำคัดค้านตามมาตรา ๒๐ คณะกรรมการต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๒ เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยหรือความปลอดภัยของสาธารณชน ให้อธิบดีมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลชื่อเฉพาะของสารเคมีหรือปริมาณการมีไว้ในครอบครองที่ได้รับการวินิจฉัยแล้วว่าเป็นความลับทางการค้าต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเหตุจำเป็นดังกล่าว โดยมิให้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิในความลับทางการค้า ทั้งนี้ ผู้ซึ่งได้ความลับทางการค้านั้นไปมีหน้าที่ดูแลรักษาความลับทางการค้านั้นจากการเปิดเผย เอาไป หรือนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ที่ไม่เป็นธรรมด้วย

มาตรา ๒๓ ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลจัดส่งทะเบียนรายชื่อของแหล่งกำเนิดมลพิษให้แก่กรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๒๙ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานและการปฏิบัติหน้าที่ของกรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลสำหรับปีที่ผ่านมาของการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งสารมลพิษและสารเคมีในบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แก่กรมควบคุมมลพิษอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๓
การประเมินปริมาณสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจออกประกาศกำหนดประเภทและขนาดของแหล่งกำเนิดสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอนและกำหนดหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน

ในกรณีที่การปล่อยสารมลพิษตามวรรคหนึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่มีหน่วยงานใดของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษนั้นในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตน

มาตรา ๒๖ ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามมาตรา ๒๕ ทำรายงานการประเมินดังกล่าวและส่งให้กรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๒๙

การรายงานต้องทำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยให้รายงานตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินไม่จัดส่งรายงาน หรือจัดส่งรายงานตามมาตรา ๒๖ ที่มีข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้กรมควบคุมมลพิษมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินนั้นจัดส่งรายงาน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในรายงาน หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินไม่อาจจัดส่งรายงาน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในรายงาน หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินนั้นมีหนังสือขอขยายระยะเวลาดำเนินการต่อกรมควบคุมมลพิษก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งระบุเหตุผลและระยะเวลาที่ประสงค์จะขอขยาย

กรมควบคุมมลพิษมีอำนาจขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

หมวด ๔
การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

มาตรา ๒๘ ให้มีฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ ให้กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับรายงานและเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๓ และจากหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินตามมาตรา ๒๖ เพื่อดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลจากรายงานและการประเมินตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๖ เพื่อดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) จัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ รวมถึงระบบประกันและควบคุมคุณภาพ และความปลอดภัยของฐานข้อมูลดังกล่าว

(๔) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ประมวลและจัดทำข้อมูลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมต่อการเผยแพร่สู่สาธารณชน

(๖) เผยแพร่ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมี ตามมาตรา ๓๑

(๗) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งสารมลพิษและสารเคมีตามบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ (๑) รวมทั้งข้อมูลอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมี

(๙) ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบข้อมูลในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการปลดปล่อยสารมลพิษและสารเคมีจากฐานข้อมูล และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชน

(๑๑) เสนอประกาศตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ และในเรื่องอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนต่อรัฐมนตรีและคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๑๒) เสนอระเบียบและประกาศต่อคณะกรรมการ

(๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕
การเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีทั้งหมดที่อยู่ในความครอบครองของกรมควบคุมมลพิษโดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่ข้อมูลที่ได้มีการวินิจฉัยว่าเป็นความลับทางการค้า

มาตรา ๓๑ กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมี ซึ่งเกิดขึ้นในปีที่ผ่านมาโดยเร็วแต่ต้องไม่เกินสองปี รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลย้อนหลังของทุกปีที่มีการรายงาน

ข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่อย่างน้อยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือช่องทางอื่นที่ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ (๖) ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ปริมาณการมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีตามบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีแต่ละชนิด ยกเว้นปริมาณการมีไว้ในครอบครองที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าเป็นความลับทางการค้าตามมาตรา ๒๑

(๒) ชื่อและที่ตั้งพร้อมพิกัดทางภูมิศาสตร์ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลและของสถานประกอบการที่มีการผลิต มีไว้ในครอบครอง ปล่อย รวมถึงการเคลื่อนย้ายทั้งต้นทางและปลายทาง

(๓) ประเภทของกิจการ

(๔) ชื่อและชนิดสารมลพิษและสารเคมีที่กำหนดให้รายงานตามพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นชื่อสารเคมีที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าเป็นความลับทางการค้าตามมาตรา ๒๑ ในกรณีดังกล่าวให้เผยแพร่ชื่อกลุ่มสารเคมีแทน

(๕) ตัวกลางทางสิ่งแวดล้อมที่รองรับสารมลพิษหรือสารเคมี

(๖) ชนิดและปริมาณของสารมลพิษและสารเคมีที่กำหนดให้รายงานตามพระราชบัญญัตินี้ในของเสียและน้ำเสียที่เคลื่อนย้ายไปนอกแหล่งกำเนิดมลพิษ และสถานที่ปลายทาง

(๗) ปริมาณและสถานการณ์การปล่อยสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอนประเภทต่าง ๆ

(๘) ข้อมูลความเป็นอันตรายและผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของสารมลพิษและสารเคมี

(๙) ข้อมูลอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการออกประกาศกำหนด

หมวด ๖
หน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งรายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๖ ให้กรมควบคุมมลพิษเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) นำข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีที่ได้จากการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปประกอบการพิจารณาอนุญาต กำหนดเงื่อนไขการอนุญาต การดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน

(๓) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกใบอนุญาต การพักใช้หรือการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีในระดับท้องถิ่น

(๕) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติหรือละเลยการจัดทำรายงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติท้องถิ่นออกตามมาตรา ๓๒ (๓) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งไม่ออกใบอนุญาต ไม่ต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบกิจการนั้นได้

การอุทธรณ์เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๗
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๔ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือจัดทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานที่จำเป็น เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๖ หรือหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินตามมาตรา ๒๕ ที่ไม่จัดส่งรายงานหรือข้อมูลตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจัดส่งข้อมูลที่เป็นเท็จหรือไม่ครบถ้วน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้กระทำโดยเปิดเผยข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่กำกับดูแลตลอดระยะเวลาที่ยังไม่มีการจัดส่งรายงานให้ถูกต้องหรือครบถ้วน

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑
มาตรการปรับเป็นพินัย

มาตรา ๓๗ ผู้ใดไม่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๘ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๓๘ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานใด ๆ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตามมาตรา ๓๔ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

ส่วนที่ ๒
โทษอาญา

มาตรา ๓๙ ผู้ใดรายงานข้อมูลตามมาตรา ๑๗ หรือจัดส่งคำชี้แจงหรือชี้แจงด้วยวาจาตามมาตรา ๓๔ ด้วยข้อมูลที่เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการ และละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) และให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษแต่งตั้งข้าราชการของกรมควบคุมมลพิษจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษออกประกาศตามมาตรา ๑๓ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่เป็นการออกประกาศตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษประกาศบริเวณพื้นที่ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษดำเนินการออกประกาศตามมาตรา ๒๕ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้มีการใช้สารเคมีในการผลิตทางอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตลอดเวลา พื้นที่หลายแห่งจึงกลายเป็นแหล่งกำเนิดและแหล่งรองรับสารมลพิษ ทั้งในรูปของมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย มลพิษในดิน และของเสียอันตรายอื่น ๆ ปัญหาดังกล่าวได้มีความรุนแรงและส่งผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพของมนุษย์ สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และก่อความเสียหายอย่างกว้างขวางต่อสังคม เศรษฐกิจ ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศโดยรวม กฎหมายและกลไกการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยังคงเน้นการใช้มาตรการกำกับและควบคุมที่ปลายทางเป็นหลัก การตรากฎหมายเพื่อพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ จึงเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลสารมลพิษและสารเคมีที่ครอบคลุมและเป็นระบบอันจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและความเข้มแข็งแก่หน่วยงานของรัฐในการประเมินสถานการณ์ปัญหามลพิษได้อย่างถูกต้อง มีข้อมูลที่ดีเพื่อประกอบการวางแผนการป้องกันสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และสามารถจัดการปัญหาตั้งแต่ต้นทางได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรการดังกล่าวยังจะช่วยให้ภาคเอกชนสามารถตรวจสอบระบบและกระบวนการผลิตของตนให้รัดกุม ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกิจการและการแข่งขันทางการค้าในระยะยาว อีกทั้งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการลดความเสี่ยงภัยจากสารมลพิษและสารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อม ตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และเป็นไปตามหลักการของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ๒๑ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่หมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒)

๒.๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “สิ่งแวดล้อม” “สารมลพิษ” “บัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมี” “ชื่อเฉพาะของสารเคมี” “ชื่อกลุ่มสารเคมี” “แหล่งกำเนิดมลพิษ” “รายงาน” “ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูล” “สารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน” “การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม” “ตัวกลางทางสิ่งแวดล้อม” “การเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมี” “ผลิต” “นำเข้า” “ส่งออก” “มีไว้ในครอบครอง” “ความลับทางการค้า” “หน่วยงานภาครัฐ”“หน่วยงานที่กำกับดูแล” “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” “องค์กรภาคประชาสังคม” “คณะกรรมการ” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี” ในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกประกาศ ระเบียบ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ องค์ประกอบ การแต่งตั้งและการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การทำคำสั่งทางปกครองและการประชุมของคณะกรรมการ การแต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ (หมวด ๑ คณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๒)

๒.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจออกประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้กรมควบคุมมลพิษทบทวนประกาศโดยเสนอผลการพิจารณาพร้อมความเห็นต่อรัฐมนตรี โดยรัฐมนตรีจะต้องเสนอผลการทบทวนพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการ และในส่วนของการกำหนดบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมี เกณฑ์ปริมาณการผลิต การมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม การเคลื่อนย้าย และลักษณะสารมลพิษและสารเคมีที่กำหนด ให้พิจารณาและคำนึงถึงแนวทางการจัดการสารเคมีระหว่างประเทศเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ด้านการผลิต การใช้และการเก็บรักษาสารเคมี รวมทั้งคุณสมบัติและการแพร่กระจายหรือรั่วไหล เพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และการดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาด และปลอดภัยต่อสุขภาพด้วย

กรณีการออกประกาศเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ก่อนการจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นมาพิจารณาประกอบ พร้อมจัดทำคำชี้แจงและเหตุผลเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่านระบบเทคโนโลยีสนเทศของหน่วยงาน ส่วนผู้ผลิต มีไว้ในครอบครอง ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม หรือเคลื่อนย้ายซึ่งสารมลพิษสารเคมีที่ในบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีตามปริมาณและประกอบกิจการตามประเภทและขนาดที่ประกาศกำหนด ให้เป็นผู้มีหน้าที่รายงานตามพระราชบัญญัตินี้

กรณีผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูล ต้องรายงานชนิดและปริมาณการผลิต การมีไว้ในครอบครอง การปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม และการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีของแต่ละแหล่งกำเนิดมลพิษตามบัญชีรายชื่อที่กำหนดต่อหน่วยงานที่กำกับดูแล และให้หน่วยงานนั้นมีหน้าที่รวบรวมตรวจสอบและรายงานต่อกรมควบคุมมลพิษ กรณีผู้รายงานซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลไม่จัดส่งรายงาน หรือจัดส่งรายงานที่มีข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลมีอำนาจสั่งให้ผู้รายงานนั้นจัดส่งรายงาน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในรายงาน หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

กรณีผู้รายงานซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐไม่จัดส่งรายงาน หรือจัดส่งไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลแจ้งให้หน่วยงานของรัฐนั้นจัดส่งรายงาน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูล หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการตามที่กำหนดให้ขอขยายระยะเวลาต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลพร้อมระบุเหตุผลและระยะเวลาที่จะขอขยาย โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลมีอำนาจขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

กรณีที่ผู้รายงานไม่ประสงค์ให้เปิดเผยชื่อเฉพาะของสารเคมี หรือปริมาณการมีไว้ในครอบครองของตนเนื่องจากเป็นความลับทางการค้า ให้แจ้งคัดค้านต่อคณะกรรมการพร้อมคำชี้แจงและเหตุผล โดยให้ผู้คัดค้านมีภาระการพิสูจน์ตามเหตุผลที่กล่าวอ้าง ซึ่งในระหว่างการพิจารณาคำคัดค้านผู้รายงานมีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลสารมลพิษและสารเคมี แต่ให้กรมควบคุมมลพิษเผยแพร่ชื่อกลุ่มสารเคมีแทนชื่อเฉพาะของสารเคมีดังกล่าวต่อสาธารณชน โดยคณะกรรมการต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยหรือความปลอดภัยของสาธารณชน ให้อธิบดีมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลชื่อเฉพาะของสารเคมีหรือปริมาณการมีไว้ในครอบครองที่เป็นความลับทางการค้าต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเหตุจำเป็นดังกล่าวโดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิในความลับทางการค้า โดยให้ผู้ที่ได้ความลับทางการค้านั้นไปมีหน้าที่ดูแลรักษาความลับทางการค้านั้น นอกจากนี้หน่วยงานที่กำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูล ต้องจัดส่งทะเบียนรายชื่อของแหล่งกำเนิดมลพิษให้แก่กรมควบคุมมลพิษอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจัดส่งข้อมูลสำหรับปีที่ผ่านมาของการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งสารมลพิษและสารเคมีในบัญชีรายชื่อสารมลพิษและสารเคมีที่กำหนด ให้แก่กรมควบคุมมลพิษอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามที่กำหนด

(หมวด ๒ การรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ ร่างมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๒๔)

๒.๖ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหน้าที่ออกประกาศกำหนดประเภทและขนาดของแหล่งกำเนิดสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน และกำหนดหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษนั้นในเขตพื้นที่ของตนในกรณีที่การปล่อยสารมลพิษตามวรรคหนึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่มีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง และให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมิน ทำรายงานการประเมินส่งให้กรมควบคุมมลพิษอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด โดยหากไม่จัดส่งรายงานหรือจัดส่งรายงานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้กรมควบคุมมลพิษมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานนั้นจัดส่ง หรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูล หรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากหน่วยงานนั้นไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ขอขยายระยะเวลาดำเนินการต่อกรมควบคุมมลพิษก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว โดยกรมควบคุมมลพิษมีอำนาจขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่

เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว (หมวด ๓ การประเมินปริมาณสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน ร่างมาตรา ๒๕ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

๒.๗ กำหนดให้มีฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน และกำหนดหน้าที่และอำนาจของกรมควบคุมมลพิษ (หมวด ๔ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๒๙)

๒.๘ กำหนดให้บุคคลมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีที่อยู่ในความครอบครองของกรมควบคุมมลพิษโดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่เป็นความลับทางการค้า และให้กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษและสารเคมีซึ่งเกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลย้อนหลังของทุกปีโดยเผยแพร่ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือช่องทางอื่น และต้องมีองค์ประกอบของข้อมูลตามที่กำหนดด้วย (หมวด ๕ การเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน ร่างมาตรา ๓๐ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

๒.๙ กำหนดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อผู้ขออนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือกฎหมายอื่นไม่ปฏิบัติหรือละเลยการจัดทำรายงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งไม่ออกใบอนุญาต ไม่ต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบกิจการนั้นได้ การอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือกฎหมายอื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม (หมวด ๖ หน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๓๓)

๒.๑๐ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือจัดทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานที่จำเป็น เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูล หรือหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินที่ไม่จัดส่งรายงานหรือข้อมูลตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจัดส่งข้อมูลที่เป็นเท็จหรือไม่ครบถ้วน ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่กำกับดูแลตลอดระยะเวลาที่ยังไม่มีการจัดส่งรายงานให้ถูกต้องหรือครบถ้วน (หมวด ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ ร่างมาตรา ๓๔ ถึงร่างมาตรา ๓๖)

๒.๑๑ กำหนดให้ผู้ที่ไม่รายงานข้อมูล หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของหน่วยงานที่กำกับดูแลมีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง และผู้ที่ไม่มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียก ให้มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท (หมวด ๘ บทกำหนดโทษ ส่วนที่ ๑ มาตรการปรับเป็นพินัย ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๓๘)

๒.๑๒ กำหนดให้ผู้ที่รายงานข้อมูล หรือจัดส่งคำชี้แจงหรือชี้แจงด้วยวาจาด้วยข้อมูลที่เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือกรณีที่บุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการ และละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย (หมวด ๘ บทกำหนดโทษ ส่วนที่ ๒ โทษอาญา ร่างมาตรา ๓๙ ถึงร่างมาตรา ๔๐)

๒.๑๓ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษในวาระเริ่มแรก และให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ข้าราชการของกรมควบคุมมลพิษจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกประกาศให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และสำหรับกรณีที่เป็นการออกประกาศบริเวณพื้นที่ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ ประกาศบริเวณพื้นที่ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ และการออกประกาศกำหนดประเภทและขนาดของแหล่งกำเนิดสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน และกำหนดหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินชนิดและปริมาณการปล่อยสารมลพิษ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ (บทเฉพาะกาล ร่างมาตรา ๔๑ ถึงร่างมาตรา ๔๓)